

[Frode Jakobsen.]

dele. Hvis det er det, man er bange for, kan man forstå, om nogen siger: nej, lad os først tage en folkeafstemning, vi vil kalde den vejledende, det skal nok lykkes at få i hvert fald over halvdelen med, og dermed er sagen ved at være i hus. Det er rigtignok ikke den folkeafstemning, som grundloven kræver, men den er blevet foregrebet, den bliver alligevel afgørende, og hvis først der er konstateret et flertal ved en folkeafstemning, behøver vi ikke at være så optaget af, om der bliver fem sjettedele herinde eller ikke, så vil simpelt flertal være nok. Man skal rigtignok have en folkeafstemning til, men den vil da give det samme resultat, det er jo den, der er blevet foregrebet. Altså hvis meningen var, at Danmark skulle luskes ind i fællesmarkedet, ville det være en snedig metode, men det er den fremgangsmåde, som socialistisk folkeparti har været talsmand for. Det vil jeg være modstander af. Det her skal ske i åbenhed, det kan blive den vigtigste afgørelse, de nuværende medlemmer nogen sinde kommer til at træffe. Derfor er der god mening i bestemmelserne om de fem sjettedele.

Nu kan socialistisk folkeparti naturligvis hævde, at de ikke havde troet, at man kunne komme videre end til en vejledende folkeafstemning, og derfor er det ikke denne, som det har vist sig, forkerte bedømmelse, jeg bebrejder socialistisk folkeparti, men det er modtagelsen af det socialdemokratiske forslag. Man skulle tro, at det var blevet modtaget med megen glæde, for det er jo at gå et skridt videre, end socialistisk folkeparti selv har turdet. I stedet for reagerer socialistisk folkeparti surt. Det efterlader en ubehagelig fornemmelse af, at det, som SF virkelig har ønsket, ikke er, at det danske folk skal have lejlighed til at tage stilling, men at SF skal have lejlighed til at optræde som de eneste retfærdige. SF kom med en narresut; de er fornærmet over; at andre kommer med et forslag, som duer.

Dernæst til det, jeg betegnede som alvorligere: påstanden om, at folketinget løber fra sit ansvar. Hr. Per Federspiel antydede det, mange venstremænd har antydet det, en professor har skrevet det rent ud under overskriften „Flugten fra ansvaret“. Han må have fået det galt i halsen. Det kunne indvendes mod en vejledende folkeafstem-

ning, den måtte jo finde sted før folketingets stillingtagen, ellers kunne den ikke være vejledende. Folketinget skulle altså vejledes af folket, ikke omvendt, det, som vi er blevet valgt til. Men det er netop ikke det, som vi foreslår. Det er folketinget, som først skal tage stilling med fem sjettedeles flertal, eller hvor mange det nu kan blive. Det er folketinget, som først skal bekende kulør. Det kan ikke forenes med en påstand om, at man kryber i skjul. Men hvorfor så en folkeafstemning overhovedet, også hvis der har været fem sjettedels flertal? Det er en streng bestemmelse, den med de fem sjettedele. Er den garanti ikke tilstrækkelig stor?

For mig er der to grunde til at gå ind for en bindende folkeafstemning under alle omstændigheder, men efter, at folketinget har talt. For det første: det ville ikke være klogt at lade være. Det ville betyde en mytedannelse. Det ville betyde noget i retning af det, som man i Tyskland kalder en dolkestødslegende. Den er allerede i gang på forhånd. En legende parallel med den om NATO: at NATO blev gennemtruffet mod folkets vilje af en rigsdag, som ikke turde høre folket. Det har i nogen grad bidraget til at forgifte atmosfæren omkring NATO, og myten er kun blevet stærkere og stærkere, jo længere vi er kommet væk fra 1949. På samme måde kunne atmosfæren blive forgiftet omkring den endnu vigtigere beslutning om Danmarks indtræden i EEC. Den kunne dukke op med fuld styrke 20 år senere, ganske på samme måde som det er sket med NATO. Det er min ene grund, at det ikke ville være klog politik at undlade at lade folket tale.

Den anden grund er endnu stærkere. Jeg mener, at det ikke ville være nationalt forsvarligt at tage dette afgørende skridt, hvis vi ikke samtidig er i stand til at overbevise flertallet i det danske folk om, at det er et rigtigt skridt. Det kan blive vores skæbne på godt og ondt. Det er ikke engang nok, at vi har ret. Vi må kunne overbevise folket derom, ellers er det i sig selv forkert, uanset alle de materielle fordele, det kunne byde på.

Man kan sige, at det er en unormalt streng procedure: fem sjettedele af folketinget og alligevel bagefter en folkeafstemning med et flertal for. Men det er også et unormalt skridt, så proceduren kan næsten ikke gøres